

KONFERENSIYALAR COM

ANJUMANLAR PLATFORMASI

**V RESPUBLIKA ILMIY-
AMALIY KONFERENSIYASI**

**YANGI DAVR ILM-
FANI: INSON UCHUN
INNOVATSION G'OYA
VA YECHIMLAR**

MART, 2026

ISSN 3093-8791

ELEKTRON NASHR:

<https://konferensiyalar.com>

ANJUMANLAR PLATFORMASI

YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR

**V RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYASI MATERIALLARI**

2026-yil, mart

TOSHKENT-2026

Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar.
V Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami.
2-jild, 5-son (mart, 2026-yil).- 42 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda
C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

ISSN: 3093-8791 (onlayn)

Konferensiya tashkilotchisi: "Scienceproblems Team" MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2026-yil, 11-mart

Mas'ul muharrir:

Isanova Feruza Tulqinovna

Annotatsiya

Mazkur to'plamda "Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar" mavzusidagi V Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari jamlangan. Nashrda respublikaning turli oliy ta'lim muassasalari, ilmiy markazlari va amaliyotchi mutaxassislari tomonidan tayyorlangan maqolalar o'rin olgan bo'lib, ular ijtimoiy-gumanitar, tabiiy, texnik va yuridik fanlarning dolzarb muammolari va ularning innovatsion yechimlariga bag'ishlangan.

Ushbu nashr ilmiy izlanuvchilar, oliy ta'lim o'qituvchilari, doktorantlar va soha mutaxassislari uchun foydali qo'llanma bo'lib xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: ilmiy-amaliy konferensiya, innovatsion yondashuv, zamonaviy fan, fanlararo integratsiya, ilmiy-tadqiqot, nazariya va amaliyot, ilmiy hamkorlik.

Barcha huquqlar himoyalangan.

© Scienceproblems team, 2026-yil

© Mualliflar jamoasi, 2026-yil

MUNDARIJA

TARIX FANLARI

Darmonov Rустem

ПАЛЕОЭКОНОМИКА ЧИРИКРАБАТСКОЙ КУЛЬТУРЫ В
НИЗОВЬЯХ СЫРДАРЬИ (IV–II ВВ. ДО Н.Э.) 4-8

IQTISODIYOT FANLARI

Matyoqubov Arslonbek

MINAQA RAQOBATBARDOSHLIGIGA EKSPORT DIVERSIFIKATSIYASINING
TA'SIRI 9-13

PEDAGOGIKA FANLARI

Yuldasheva Maftuna

TA'LIMDA INKLUZIV VA KORREKTSION YONDASHUVLARNI INTEGRATSIYALASH
METODIKASI 14-19

Raxmanova Nigora

SHARQ UYG'ONISH DAVRI TA'LIM MUASSASALARIDA USTOZ–SHOGIRD INSTITUTINING
TASHKILY MODELLARI 20-25

Kamolov Baxtiyor

EKOTURISTIK MADANIYATNI RIVOJLANTIRISHDA PEDAGOGIK INNOVATSIYALAR VA
ULARNING SAMARADORLIGI 26-31

Tojiboyeva Shohistaxon

TANQIDIY FIKR YURITISHNI RIVOJLANTIRISHDA “PROBLEM-BASED LEARNING”
YONDASHUVINI QO'LLASH METODIKASI 32-35

Yuldasheva Sevara

KASBIY TA'LIM TIZIMIDA TARBIYAVIY FAOLIYATNI RAQAMLASHTIRISHNING
INSTITUTSIONAL MEXANIZMLARI 36-41

KASBIY TA'LIM TIZIMIDA TARBIYAVIY FAOLIYATNI RAQAMLASHTIRISHNING INSTITUTSIONAL MEXANIZMLARI

Yuldasheva Sevara Kadirjonovna

Namangan davlat texnika universitetining

1-son akademik litseyida Yoshlar bilan ishlash bo'yicha direktor o'rinbosari

Annotatsiya: Ushbu tezis kasbiy ta'lim tizimida tarbiyaviy jarayonlarni raqamlashtirishning institutsional mexanizmlarini nazariy va amaliy jihatdan tahlil qiladi. Tadqiqotning asosiy maqsadi ta'lim muassasalarida tarbiyaviy faoliyatni samarali raqamli boshqarishning strukturalari, mexanizmlari va pedagogik xususiyatlarini aniqlashdir. Tezisdan tarbiyaviy jarayonlarni raqamlashtirish orqali ta'lim muassasalarida axborot texnologiyalarining o'rnini, institutlararo hamkorlik, pedagogik monitoring tizimlari va innovatsion platformalarning samaradorligi ilmiy asosda yoritiladi.

Kalit so'zlar: Kasbiy ta'lim, tarbiyaviy faoliyat, raqamlashtirish, institutsional mexanizmlar, pedagogik monitoring, innovatsion texnologiyalar, ta'lim boshqaruvi, digital transformatsiya.

INSTITUTIONAL MECHANISMS OF DIGITALIZATION OF EDUCATIONAL ACTIVITIES IN THE VOCATIONAL EDUCATION SYSTEM

Yuldasheva Sevara Kadirjonovna

Deputy Director for Youth Work at Academic Lyceum No. 1 of

Namangan State Technical University

Annotation This thesis analyzes the institutional mechanisms of digitalization of educational processes in the vocational education system from a theoretical and practical perspective. The main goal of the study is to identify the structures, mechanisms and pedagogical features of effective digital management of educational activities in educational institutions. The thesis scientifically examines the role of information technologies in educational institutions through digitalization of educational processes, inter-institutional cooperation, the effectiveness of pedagogical monitoring systems and innovative platforms.

Keywords: Vocational education, educational activities, digitalization, institutional mechanisms, pedagogical monitoring, innovative technologies, educational management, digital transformation.

DOI: <https://doi.org/10.47390/ydif-y2026v2i5/n07>

Kirish: Kasbiy ta'lim tizimi har bir davlatning iqtisodiy, ijtimoiy va madaniy rivojlanishining ajralmas qismi hisoblanadi. So'nggi yillarda global raqamli transformatsiya jarayonlari ta'lim tizimlariga keskin ta'sir ko'rsatmoqda. Xususan, tarbiyaviy jarayonlarning samaradorligini oshirish va ularni tizimli boshqarish masalalari ko'p davlatlarda eng ustuvor vazifalardan biriga aylangan. Raqamlashtirish, shuningdek, tarbiyaviy faoliyatni institutsional mexanizmlar orqali strukturaviy optimallashtirish imkonini yaratadi, bu esa ta'lim muassasalarida tarbiyaviy ishlarni tizimli, shaffof va samarali amalga oshirishga xizmat qiladi[1]. Kasbiy ta'lim muassasalarida tarbiyaviy faoliyat nafaqat yoshlarni professional tayyorlashga, balki ularning ma'naviy, axloqiy va ijtimoiy rivojlanishiga ham qaratilgan bo'lib, bu jarayonda pedagogik va axborot-kommunikatsiya texnologiyalari o'zaro uyg'un ishlashini talab qiladi. Raqamli platformalar, monitoring tizimlari, elektron jurnal va baholash tizimlari pedagoglarga tarbiyaviy ishlarni rejalashtirish, kuzatish va natijalarni tahlil qilishda keng imkoniyatlar yaratadi. Shu bilan birga, raqamlashtirish jarayoni institutsional mexanizmlar

bilan chambarchas bog'liq bo'lib, ularning samaradorligi ta'lim muassasasining strategik rivojlanishiga, resurslarni samarali taqsimlashga va tarbiyaviy ishlarni boshqarish jarayonining shaffofligiga bog'liqdir[2]. Tarbiyaviy jarayonlarni raqamlashtirishning institutsional mexanizmlari ta'lim muassasasining ichki boshqaruv tizimidan tortib, davlat va hududiy ta'lim siyosatiga qadar keng doirani qamrab oladi. Bu mexanizmlar quyidagi asosiy komponentlarni o'z ichiga oladi: pedagogik monitoringning elektron tizimlari, tarbiyaviy ishlar bo'yicha ma'lumotlarni yig'ish va tahlil qilish metodologiyasi, ta'lim jarayonlarini raqamli platformalarda integratsiyalash, shuningdek, institutsiyalararo hamkorlik va tajriba almashish mexanizmlari. Ushbu komponentlar birgalikda tarbiyaviy faoliyatning samaradorligini oshirish va uni nazariy jihatdan mukammal tizimga aylantirish imkonini beradi[3]. So'nggi yillarda o'tkazilgan ilmiy tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, kasbiy ta'lim muassasalarida tarbiyaviy faoliyatni raqamlashtirish nafaqat ma'muriy samaradorlikni oshiradi, balki yoshlarning shaxsiy va ijtimoiy kompetensiyalarini rivojlantirishda ham muhim rol o'ynaydi. Raqamli texnologiyalar yordamida tarbiyaviy ishlarni individual yondashuv asosida rejalashtirish, talabalar faoliyatini real vaqt rejimida monitoring qilish va olingan natijalarni analitik vositalar orqali tahlil qilish mumkin. Shu bilan birga, raqamli platformalar yordamida pedagoglar orasida tajriba almashish, innovatsion metodlarni tatbiq etish va ijtimoiy-ma'naviy loyihalarni amalga oshirish uchun keng imkoniyatlar yaratiladi[4]. Xorijiy tajribalarga murojaat qilganda, rivojlangan davlatlarda tarbiyaviy jarayonlarni raqamlashtirishning institutsional mexanizmlari ikki asosiy yo'nalishda rivojlanganligini ko'rish mumkin. Birinchisi – ta'lim muassasasining ichki boshqaruvi va pedagogik monitoring tizimlarining elektronlashtirilishi, ikkinchisi – davlat va mintaqaviy ta'lim siyosatining raqamli platformalar orqali muvofiqlashtirilishi. Masalan, Finlyandiya va Singapur kabi davlatlarda raqamlashtirilgan tarbiyaviy monitoring tizimlari yordamida pedagoglar talabalar rivojlanishini individual yondashuv asosida baholaydi, shuningdek, tarbiyaviy ishlar bo'yicha eng yaxshi amaliyotlar elektron platformalarda tizimlashtiriladi. Bu holat pedagoglarning ish samaradorligini oshiradi va tarbiyaviy jarayonlarning shaffofligini ta'minlaydi[5]. Raqamlashtirishning institutsional mexanizmlariga davlatning normativ-huquqiy bazasi, ta'lim tizimidagi strategik rivojlanish konsepsiyalari, ta'lim muassasalaridagi boshqaruv organlari va pedagogik kadrlarning kompetensiyalari kiradi. Bu mexanizmlar birgalikda ta'lim muassasasida tarbiyaviy faoliyatni tizimli boshqarish va uning sifatini oshirish imkonini beradi. Shu bilan birga, institutsional mexanizmlarning samarali ishlashi ta'lim muassasasida axborot resurslarini to'g'ri taqsimlash, tarbiyaviy jarayonlarni real vaqt rejimida kuzatish va natijalarni strategik qarorlar qabul qilishda qo'llashga bog'liq. Tadqiqot shuni ko'rsatadiki, tarbiyaviy jarayonlarni raqamlashtirishning samarali institutsional mexanizmlari quyidagi asosiy pedagogik vazifalarni hal qiladi: yoshlarni ma'naviy-axloqiy rivojlantirish, ijtimoiy faollikni oshirish, kasbiy malaka bilan birgalikda shaxsiy kompetensiyalarni rivojlantirish, shuningdek, pedagogik monitoring va baholashni tizimli amalga oshirish. Raqamli vositalar pedagoglarga tarbiyaviy jarayonning har bir bosqichini real vaqt rejimida nazorat qilish, muammolarni aniqlash va ularni tezkor ravishda hal qilish imkonini beradi. Shu bilan birga, raqamlashtirish yoshlarning o'zini-o'zi rivojlantirish va mustaqil faoliyatini qo'llab-quvvatlaydi. Shu nuqtai nazardan, kasbiy ta'lim tizimida tarbiyaviy faoliyatni raqamlashtirishning institutsional mexanizmlari nafaqat boshqaruvning samaradorligini oshirishga, balki yoshlarning shaxsiy va professional rivojlanishiga ham bevosita ta'sir qiladi. Tadqiqot jarayonida ushbu

mexanizmlarning samaradorligini baholash, ularni optimallashtirish va pedagogik amaliyotga integratsiyalash muhim vazifa sifatida ko'riladi.

Kasbiy ta'lim tizimida tarbiyaviy faoliyatni raqamlashtirishning institutsional mexanizmlari masalasi bugungi kunda nafaqat ilmiy, balki amaliy nuqtai nazardan ham beqiyos dolzarblik kasb etmoqda. Dunyo miqyosida raqamli transformatsiya jarayonlari barcha sohalarni qamrab olgan bir paytda ta'lim tizimi, xususan kasbiy ta'lim, ushbu o'zgarishlarning markaziy nuqtalaridan biriga aylanmoqda. Ta'limning sifatini oshirish, tarbiyaviy ishlarni tizimli va shaffof boshqarish, pedagoglarning faoliyatini samarali monitoring qilish hamda yoshlarning shaxsiy va professional rivojlanishini ilgari surish vazifalari an'anaviy metodlar bilan faqat qisman hal qilinmoqda. Shu sababli, tarbiyaviy jarayonlarni raqamlashtirish orqali institutsional mexanizmlarning samaradorligini oshirish dolzarb va ustuvor ilmiy-madaniy muammo sifatida ajralib turadi. Raqamli boshqaruv vositalari pedagogik jarayonlarni strukturaviy jihatdan tizimlashtirish, ularni rejalashtirish, amalga oshirish va baholashda keng imkoniyatlar yaratadi, bu esa tarbiyaviy ishlarning sifatini sezilarli darajada oshirishga xizmat qiladi. Xalqaro va mahalliy ilmiy tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, raqamlashtirish nafaqat ta'lim jarayonining samaradorligini oshirish, balki yoshlarni axloqiy, ijtimoiy va ma'naviy jihatdan rivojlantirishda ham muhim vosita hisoblanadi. Shu bilan birga, ta'lim tizimida raqamlashtirish jarayonlari institutsional mexanizmlarga bog'liq bo'lib, ularning yetarli darajada ishlashi pedagogik, tashkiliy va texnologik jihatdan mustahkam asos yaratadi[6]. Kasbiy ta'lim tizimida tarbiyaviy faoliyatning raqamlashtirilishi yoshlarning shaxsiy rivojlanishi, ijtimoiy faolligi va kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish uchun shart-sharoit yaratadi. Raqamli platformalar, elektron baholash tizimlari, monitoring modullari va axborot-kommunikatsiya texnologiyalari pedagoglarga tarbiyaviy ishlarni individual yondashuv asosida rejalashtirish, ularni real vaqt rejimida kuzatish, natijalarni tahlil qilish va zarur hollarda tezkor chora-tadbirlar ko'rish imkonini beradi. Bu esa, o'z navbatida, yoshlarning o'zini-o'zi rivojlantirish, mustaqil qarorlar qabul qilish va ijtimoiy jihatdan faol bo'lish kabi kompetensiyalarini shakllantirish jarayoniga bevosita ta'sir qiladi. Shu nuqtai nazardan, raqamlashtirish nafaqat ma'muriy va boshqaruv funktsiyalarini optimallashtirish, balki pedagogik jarayonning sifatini oshirish va yoshlarning shaxsiy rivojlanishiga ko'maklashuvchi vosita sifatida ham ilmiy ahamiyatga ega.

Bugungi kunda ta'lim muassasalarida institutsional mexanizmlarning roli ayniqsa dolzarb bo'lib, ular tarbiyaviy jarayonning samaradorligini, shaffofligini va nazoratini ta'minlaydi. Institutsional mexanizmlar ta'lim muassasasining ichki boshqaruv tizimi, pedagogik monitoring platformalari, davlat va hududiy ta'lim siyosati bilan uyg'unlashgan holda tarbiyaviy faoliyatni boshqarishning muhim vositasiga aylanadi. Shu bilan birga, institutsional mexanizmlar yordamida ta'lim muassasalarida axborot resurslarini to'g'ri taqsimlash, tarbiyaviy ishlarni strategik maqsadlar bilan moslashtirish va pedagogik jarayonlarni optimallashtirish imkoniyati paydo bo'ladi. Raqamli transformatsiya jarayonlarida institutsional mexanizmlarning samaradorligi ta'lim muassasalarining strategik rivojlanish rejalariga bevosita bog'liq bo'lib, ular pedagogik innovatsiyalarni joriy etish, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari orqali tarbiyaviy jarayonni boshqarish va yoshlarning ijtimoiy-axloqiy rivojlanishini qo'llab-quvvatlashni ta'minlaydi[7]. Xorijiy mamlakatlarda olib borilgan tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, kasbiy ta'lim tizimida tarbiyaviy jarayonlarni raqamlashtirish institutsional mexanizmlarning uch asosiy yo'nalish orqali samaradorligini oshiradi: birinchisi – ta'lim muassasasining ichki boshqaruvi va pedagogik

monitoring tizimlarini elektronlashtirish, ikkinchisi – davlat va mintaqaviy ta'lim siyosatini raqamli platformalar orqali muvofiqlashtirish, uchinchisi – pedagoglar va talabalar o'rtasida innovatsion metodlarni tatbiq etish va tajriba almashishni qo'llab-quvvatlashdir. Masalan, Finlyandiya va Singapur kabi rivojlangan davlatlarda raqamlashtirilgan pedagogik monitoring tizimlari yordamida pedagoglar tarbiyaviy jarayonni individual yondashuv asosida boshqaradi va talabalar rivojlanishini doimiy kuzatadi, shuningdek, eng yaxshi amaliyotlar elektron platformalarda tizimlashtiriladi. Bu holat pedagoglarning ish samaradorligini oshiradi, tarbiyaviy jarayonlarning shaffofligini ta'minlaydi va yoshlarning shaxsiy rivojlanishiga bevosita ta'sir qiladi[8]. O'zbekiston sharoitida ham ta'lim tizimining raqamlashtirilishi bugungi kunda davlat strategiyasida ustuvor vazifa sifatida belgilangan. Prezidentning tegishli farmon va qarorlarida raqamli transformatsiya orqali ta'lim sifatini oshirish, pedagogik jarayonlarni samarali boshqarish va yoshlarning ma'naviy-axloqiy rivojlanishini qo'llab-quvvatlash vazifalari ko'rsatib o'tilgan. Shu bilan birga, raqamlashtirishning institutsional mexanizmlari orqali tarbiyaviy faoliyatni boshqarish, pedagogik monitoringni joriy qilish va natijalarni tahlil qilish imkoniyati kengaymoqda, bu esa kasbiy ta'lim muassasalarida tarbiyaviy ishlarning samaradorligini sezilarli darajada oshiradi. Raqamlashtirishning dolzarbligi shuningdek, yoshlar ijtimoiy va professional muhitga tez moslashishi, ularning kreativ va innovatsion kompetensiyalarini shakllantirish, shaxsiy mas'uliyat va ijtimoiy faollikni oshirish bilan chambarchas bog'liq. Ta'lim muassasalarida tarbiyaviy faoliyatni raqamlashtirish jarayoni nafaqat pedagogik jarayonning sifatini oshirish, balki yoshlarning raqamli savodxonligi, axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini qo'llash ko'nikmalarini rivojlantirish va ularni zamonaviy ish bozoriga tayyorlashda ham muhim rol o'ynaydi. Shu nuqtai nazardan, kasbiy ta'lim tizimida tarbiyaviy jarayonlarni raqamlashtirishning institutsional mexanizmlari nafaqat ilmiy, balki amaliy ahamiyatga ega bo'lib, ularning samaradorligi ta'lim sifatini oshirish va yoshlarning shaxsiy rivojlanishiga to'g'ridan-to'g'ri ta'sir qiladi[9]. Shu bilan birga, raqamlashtirishning institutsional mexanizmlari pedagogik innovatsiyalarni joriy etish, resurslarni samarali taqsimlash va tarbiyaviy ishlarni strategik maqsadlar bilan uyg'unlashtirish imkonini yaratadi. Raqamli transformatsiya jarayonida institutsional mexanizmlar yordamida pedagoglar va talabalar o'rtasida kommunikatsiya, ma'lumot almashish, hamkorlik va tajriba almashish kengayadi. Bu esa tarbiyaviy faoliyatning shaffofligini oshiradi, nazoratni soddalashtiradi va pedagogik jarayonning strategik maqsadlar bilan uyg'unligini ta'minlaydi.

Tarbiyaviy faoliyatni raqamlashtirish va uning kasbiy ta'lim tizimidagi institutsional mexanizmlari masalasi bugungi ilmiy tadqiqotlarda aniq va tizimli yoritilmoqda. Raqamli transformatsiya sohasidagi chet el olimlarining izlanishlari pedagogik jarayonlarni raqamlashtirishning faqat texnologik emas, balki institutsional va boshqaruv jihatdan ham murakkab mexanizmlarini shakllantirish masalalarini ilmiy asosda talqin etadi. Ularning ishlari raqamlashtirishning kasbiy ta'limda samarador pedagogik natijalarga erishish uchun asosiy omillarini aniqlab beradi. Birinchi muallif sifatida Zhuoya Zhong va Sadhna Juwaheerning "Digital competence development in TVET with a competency-based whole-institution approach" nomli ilmiy tadqiqotida kasbiy ta'lim va trening tizimlariga digital kompetensiyalarni integratsiya etish masalasi ilmiy tahlil qilingan. Mualliflar raqamli kompetensiyalarni shakllantirish jarayonida butun institut yondashuvi (whole-institution approach) konsepsiyasini ilgari suradi, bunda rahbarlar, o'qituvchilar va talabalar raqamli

kompetensiyalarni egallashda teng darajada jalb etilishi lozimligi ta'kidlanadi. Ular ta'lim muassasasining barcha manfaatdor tomonlari uchun raqamli kompetensiyalarning shimoli paradigmasi mavjud bo'lishi zarurligini ko'rsatadi, bu esa pedagogik boshqaruv va tarbiyaviy faoliyatning raqamlashtirilishida institutning strategik moslashuvchanligi va samaradorligini oshiradi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, raqamli kompetensiyalarni rivojlantirish pedagogik va tashkiliy mexanizmlarni birlashtirish orqali amalga oshadi va bu mexanizmlar institutsional darajada barcha darajalarda raqamlashtirish jarayonini qo'llab-quvvatlaydi. Shu tadqiqotda metod sifatida mavjud raqamli kompetensiya freymvorklari tahlil qilinib, ularning o'rganilishi raqamlashtirishning institutlararo mexanizmlarini chuqurroq anglashga xizmat qiladi. Ikkinchi chet el olimi Xinbin Yang va Wenxi Wu tomonidan chop etilgan "Advancing digital transformation in TVET through international cooperation: Approaches by the UNESCO Chair on Digitalization in TVET" tezissida raqamli transformatsiya jarayonini xalqaro hamkorlik orqali ilgari surishning strategik yondashuvlari ko'rib chiqilgan. Mualliflar UNEVOC TVET bo'yicha UNESCO katligi tajribasi asosida institutlararo raqamlashtirish mexanizmlarini shakllantirishning to'rt asosiy yo'nalishini aniqlaydi: global raqamli transformatsiya bo'yicha dialogni rivojlantirish, ochiq ta'lim resurslari orqali digital o'quv hamjamiyatini yaratish, liderlar va o'qituvchilarni raqamli ko'nikmalar bo'yicha tayyorlash hamda sektorlararo sheriklikni mustahkamlash. Bu yondashuvlar nafaqat texnologik vositalarni joriy etishni, balki institutsional boshqaruv, o'quv-uslubiy qo'llab-quvvatlash va xalqaro tajriba almashinuvini ham o'z ichiga oladi. Shuningdek, mualliflar raqamlashtirish jarayonidagi institutsional mexanizmlar faqat texnologiyalarni qo'llashdan iborat emas, balki ta'lim tashkilotlarining o'zaro hamkorligi, resurslarni samarali taqsimlash va strategik qo'llab-quvvatlash tizimini o'z ichiga olishini ta'kidlaydi[10]. Bu ikki ilmiy manbani birlashtirib qaraganda, kasbiy ta'limda tarbiyaviy faoliyatni raqamlashtirish institutsional mexanizmlari nafaqat axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini joriy qilish bilan bog'liq emas, balki institutsional boshqaruv strategiyalari, pedagogik kadrlar kompetensiyalari, liderlar salohiyati va institutlararo hamkorlik tizimini kompleks tarzda o'rganishni talab qiladi. Raqamli transformatsiyani muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun muassasa ichidagi strukturalar, pedagogik joylashuv, hamda xalqaro standartlar va sheriklik mexanizmlari birlashtirilib, raqamlashtirish jarayoni institutning har bir bo'limi va darajasida integratsiyalangan holda ishlashi zarur.

Xulosa: Ushbu tezis kasbiy ta'lim tizimida tarbiyaviy faoliyatni raqamlashtirishning institutsional mexanizmlarini nazariy va amaliy jihatdan tahlil qildi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, tarbiyaviy jarayonlarni raqamlashtirish nafaqat texnologik vositalarni joriy etish, balki institutning ichki boshqaruv, pedagogik monitoring, strategik rejalashtirish va institutsional moslashuvchanlik tizimlarini integratsiyalashni talab qiladi. Raqamli transformatsiya orqali pedagoglar tarbiyaviy ishlarni individual yondashuv asosida rejalashtirishi, real vaqt rejimida kuzatishi va natijalarni tahlil qilishi mumkin bo'lib, bu yoshlarning shaxsiy, ijtimoiy va kasbiy rivojlanishiga bevosita ta'sir qiladi. Adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatdiki, Zhong va Juwaheerning ishlari raqamli kompetensiyalarni butun institut darajasida rivojlantirish zarurligini, Yang va Wu tadqiqotlari esa raqamlashtirish jarayonida xalqaro hamkorlik va institutlararo mexanizmlarning strategik ahamiyatini ta'kidlaydi. Bu ikki yondashuv birgalikda kasbiy ta'lim muassasalarida tarbiyaviy faoliyatni raqamlashtirish institutsional mexanizmlarining murakkab va ko'p qatlamli xarakterini ochib beradi.

Shuningdek, tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, ta'lim muassasalari raqamli transformatsiyani amalga oshirayotganda institutsional mexanizmlarning samaradorligi pedagogik innovatsiyalarni joriy etish, resurslarni optimal taqsimlash, tarbiyaviy ishlarni strategik maqsadlar bilan uyg'unlashtirish va yoshlarning shaxsiy rivojlanishini qo'llab-quvvatlashga bog'liq. Shu nuqtai nazardan, kasbiy ta'lim tizimida tarbiyaviy faoliyatni raqamlashtirish institutsional mexanizmlari orqali amalga oshirilishi nafaqat dolzarb ilmiy masala, balki amaliy jihatdan ham ta'lim sifatini oshirish va yoshlarning ma'naviy-axloqiy rivojlanishini ta'minlash uchun muhim vositadir. Xulosa qilib aytganda, kasbiy ta'lim muassasalarida tarbiyaviy faoliyatni raqamlashtirishning institutsional mexanizmlari pedagogik boshqaruv, monitoring, strategik rejalashtirish va xalqaro hamkorlik tizimini birlashtiruvchi kompleks jarayon sifatida namoyon bo'ladi va ularning samarali ishlashi ta'lim sifatini sezilarli darajada oshirishga xizmat qiladi. Shu bilan birga, tadqiqotda ta'kidlangan nazariy va amaliy tavsiyalar kasbiy ta'lim tizimida raqamlashtirish jarayonlarini yanada mukammallashtirish, institutsional mexanizmlarni optimallashtirish hamda pedagogik va ijtimoiy natijalarni oshirish imkonini beradi.

Adabiyotlar/Literatura/References:

1. Ochilova, G. O., and SSH Akbarova. "Kasbiy kompetentlik." darslik)/Toshkent-2022 (2022).
2. Kenjaboyev, A., and D. Kenjaboyeva. "Pedagogik deontologiya va kompetentlik." Termiz, "Surxon-nashr" nashr-matbaa markazi nashriyoti.-2022 (2022).
3. Баратов, Д. Д. "Талабларда касбий ва ижодий компетенциятни шакллантиришнинг педагогик масалалари." Му-т аллим оғи м зликсиз билимлендири³: 16.
4. Юнусова, Насиба Шарифовна, Нилуфар Жўраевна Назарова, and Насиба Сапарбоевна Жуманиязова. "Педагогларда касбий компетенцияни такомиллаштириш (олий таълим тизими мисолида)." Современное образование (Узбекистан) 6 (115) (2022): 9-16.
5. Байбабаев, Д. М. "Педагогик касбий компетентлик ва унга хос сифатлар." Вестник науки (2022).
6. Тажетдинов, Б. "Ўқитувчининг касбий компетентлигини ривожлантириш ва компетентлилик хусусиятлари." Му-т аллим оғи м зликсиз билимлендири³: 52.
7. Бахриева, Наргиза Ахмадовна. "Таълим муассасалари мутахассислари касбий компетентлигининг тузилиши." Современное образование (Узбекистан) 9 (82) (2019): 3-10.
8. Намраева, Aziza. "Педагог касбий компетентлигининг шаклланиш." Мактабгача таълим журнали 3.3 (2022).
9. Шерматова, Манзура Икромжоновна. "Бўлажак педагогика ўқитувчиларини касбий фаолиятга тайёрлаш жараёнида суггестив компетентлигини такомиллаштириш." Современное образование (Узбекистан) 6 (139) (2024): 37-44.
10. Кенжабоев, Абдусалим Эркабоевич, and Дилафруз Абдусалимовна Кенжабоева. "Педагог раҳбарнинг касбий компетентлиги ва педагогик маҳорати." Современное образование (Узбекистан) 10 (95) (2020): 80-85.

**YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN
INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR**
V RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI MATERIALLARI
2026-yil, mart

Mas'ul muharrir: *F.T.Isanova*
Texnik muharrir: *N.Bahodirova*
Diszayner: *I.Abdihakimov*

Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar.
V Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami.
2-jild, 5-son (mart, 2026-yil). – 42 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda
C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

ISSN: 3093-8791 (onlayn)

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

Konferensiya tashkilotchisi: "Scienceproblems Team" MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2026-yil, 11-mart

Barcha huquqlar himoyalangan.
© Science problems team, 2026-yil.
© Mualliflar jamoasi, 2026-yil.